

Summary. The essence of the "strategic management" concept is investigated and the main stages of construction enterprise strategic management are determined. There are such stages: the analysis of the environment, the definition of objectives, the choice of strategy, the implementation of the strategy, evaluation and control of implementation. The characteristic features of strategic management system of construction enterprise are considered. The article analyzes the features and advantages of strategic management for a construction company.

Key words: construction enterprise, strategy, strategic management, management, stages, advantages, features.

УДК 336.012.23

Корбутяк А. Г.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри публічних, корпоративних
фінансів та фінансового посередництва
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича*

Бута М. М.

*студент
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича*

Korbutyak A. G.

*PhD, Assistant Professor
Assistant Professor of Department of Public,
Corporate Finance and Financial Intermediation
Chernivtsi National University after Y. Fedkovych*

Buta M. M.

*Student
Chernivtsi National University after Y. Fedkovych*

ПІДХОДИ ДО ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТТЯ «ФІНАНСОВИЙ СТАН ПІДПРИЄМСТВА»

APPROACHES TO TRACKING CONCEPT "FINANCIAL STATE OF THE ENTERPRISE"

Анотація. Проведено дослідження трактування фінансового стану підприємства. Зокрема, розглянуті основні спільні і відмінні риси щодо визначення сутності категорії «фінансовий стан підприємства» багатьох економістів, як вітчизняних, так і зарубіжних, оскільки у сучасній економічній науці немає усталеної думки щодо трактування цього поняття. Також було виявлено, що більшість науковців розглядає фінансовий стан із позицій, представлених у методиці інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств і організацій. Це визначення не зовсім точно відображає зміст поняття «фінансовий стан», оскільки воно не може бути результатом взаємодії певних фінансових відносин, від яких залежить фінансова спроможність підприємства щодо забезпечення своєї поточної діяльності, подальшого розвитку, погашення лише короткострокових чи і довгострокових зобов'язань, а по-друге, основою цього поняття повинна бути не комплексність, а реальна можливість як забезпечення свого розвитку, так і погашення певних зобов'язань. Більш обґрунтованим визначенням порівняно із цим є трактування тих авторів, що підкреслюють відображення у понятті «фінансовий стан» якісної сторони виробничої і фінансової діяльності, хоча й з деякими відмінностями. На основі аналізу трактування поняття «фінансовий стан підприємства» в наукових економічних дослідженнях і визначення основних положень цього поняття окремо було визначено концептуальні основи фінансового стану і дане обґрунтоване авторське визначення.

Ключові слова: фінансовий стан підприємства, економічний стан підприємства, оцінка фінансового стану підприємства.

Постановка проблеми. Розвиток ринкових відносин в Україні приводить до відповідальності та самостійності підприємств й інших суб'єктів ринку у розробленні та ухваленні управлінських рішень. Їх ефективність зна-

чною мірою залежить від об'єктивності, своєчасної та всебічної оцінки фінансового стану підприємства загалом та інтегральної оцінки зокрема. Віддаючи належне науковим працям учених, які досліджували питання визначення

сутності фінансового стану підприємства, слід вказати на відсутність єдиного тлумачення цього поняття. Дослідження більшості публікацій у науковій літературі присвячено розгляду методологічних засад аналізу й оцінки фінансового стану і через цю призму – формуванню сутності категорії фінансового стану підприємства. Більшість науковців розглядає фінансовий стан із позицій, представлених у методиці інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств і організацій. Тому необхідним є уточнення сутності поняття «фінансовий стан підприємства» як об'єкта фінансового управління ним.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанням визначення змісту фінансового стану підприємства займалися такі автори, як І.О. Бланк, Л.Д. Буряк, Л.Д. Білик, Ю.С. Цал-Цалко, А.М. Поддєрьогін, О.І. Барановський, О.Д. Василик, Т.М. Ковальчук, Л.А. Ляхтіонова, О.О. Терешенко, С.І. Шкарабан, М.І. Яцків, М.Я. Дем'яненко та ін. Питання оцінки фінансового стану підприємств розглядалися у працях зарубіжних науковців і практиків: В.А. Русак, О.М. Волкової, А.І. Гінзбурга, А.І. Ковальова, І.Т. Балабанова, В.Д. Новодворського, В.М. Родіонової, Н.О. Русак, Р.С. Сайфуліна, Г.В. Савицької, А.Д. Шеремета та ін.

Метою статті є етимологічне дослідження поняття «фінансовий стан підприємства», критичний огляд його тлумачення різними авторами з метою формулювання власного трактування, що відображало б найточніше сутність фінансового стану.

Виклад основного матеріалу. У сучасних умовах здійснення господарської діяльності фінансовий стан є ключовою характеристикою підприємницької діяльності, його оцінка – це запорука успіху підприємств. Аналіз інформаційних джерел свідчить, що фінансовий стан підприємства залежить від результатів його виробничої, комерційної та фінансово-господарської діяльності. Тому на нього впливають усі ці види діяльності підприємства. Передусім на фінансовому стані будь-якого підприємства позитивно позначаються безперервний випуск і реалізація високоякісної продукції.

Зауважимо, що достовірною й своєчасною інформацією про фінансовий стан підприємств є запорукою прийняття ефективних фінансових рішень, спрямованих на зниження витрат фінансових ресурсів, зростання прибутку та ринкової вартості підприємства. А користувачами інформації про фінансовий стан підприємства передусім є власники підприємства, інвестори, банківські установи, партнери з бізнесу, професійні учасники ринку цінних паперів, працівники податкової служби, страхові компанії та інші учасники економічних відносин. Але, на жаль, у сучасній економічній науці немає усталеної думки щодо трактування поняття «фінансовий стан підприємства», його характеристик, елементів і видів. Чимало науковців схильні розрізняти поняття «економічний стан підприємства», «фінансовий стан підприємства» та «фінансово-економічний стан». Доцільно долучитися до думки науковців, що розмежовують сутність цих понять за головною відмінною ознакою, а саме: визначення розмежування економічної діяльності підприємства, яка включає розуміння всіх видів діяльності на підприємстві та фінансової діяльності, що стосується безпосередньо зміни й розміру капіталу підприємства.

Також, незважаючи на те, що трактування поняття «фінансовий стан підприємства» було розглянуто багатьма науковцями, спостерігаються великі розбіжності у визначеннях цього поняття. Розглянемо найбільш розповсюджені визначення поняття «фінансовий стан підприємства» (табл. 1).

Щодо визначень поняття «фінансового стану» науковцями, то більшість із них повторюють трактування за Методикою інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій. Вони визначають це поняття як комплексне, що характеризується системою показників, які відображають наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів підприємства, або як економічну категорію зі своєю специфікою.

Проте обгрунтованішими визначеннями порівняно з цим є трактування тих авторів, що підкреслюють відображення у понятті «фінансовий стан» якісної сторони виробничої і фінансової діяльності, хоча й з деякими відмінностями. До таких можна віднести тлумачення О.В. Крухмальова, М.Я. Дем'яненка, Ю.С. Цал-Цалко, М.Ф. Коробова та ін. Одне із найповніших визначень поняття фінансового стану підприємства наведено у фінансовому словнику-довіднику за редакцією М.Я. Дем'яненка, де серед його характеристик на перший план виходить якісна сторона діяльності підприємства: «Фінансовий стан – це комплексне поняття, що відображає якісну сторону його виробничої та фінансової діяльності та є результатом реалізації усіх елементів зовнішніх і внутрішніх фінансових відносин підприємства. Він характеризується системою показників, які відображають стан капіталу в процесі його кругообігу, здатність розраховуватися за своїми зобов'язаннями і забезпечувати ефективне фінансування своєї виробничої діяльності на певний момент часу» [11].

У Ю.С. Цал-Цалко у визначенні поняття «фінансового стану підприємства» на першому місці також стоїть комплексність цього поняття, але основну увагу звернено не тільки на забезпеченість необхідними фінансовими ресурсами, що є важливим, а й на доцільність та ефективність їх розміщення і використання, платоспроможність підприємства та фінансову стійкість.

Повнішим та ширшим є визначення сутності цього поняття у М.Я. Коробова. Він стверджує, що «фінансовий стан підприємства – це складна, інтегрована за багатьма показниками характеристика якості його діяльності. Фінансовий стан підприємства можна визначити як міру забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами і ступінь раціональності їх розміщення для здійснення ефективної господарської діяльності та своєчасних грошових розрахунків за своїми зобов'язаннями».

Окремо можна виділити визначення Г.В. Савицької, тому що автор уперше визначає фінансовий стан як економічну категорію, а не комплексне поняття, і підкреслює, що ця категорія відображає стан капіталу у процесі його кругообігу та спроможність підприємства до саморозвитку саме на фіксований момент часу, тобто сьогодні і тільки, тому що завтра ситуація уже може бути іншою [5]. Це трактування практично повторюється, лише без наголошення на відображенні фінансового стану підприємства саме на фіксований момент часу, авторами підручника «Курс економічного аналізу» за редакцією І.Ф. Прокопенка, де фінансовий стан підприємства визначено як економічну категорію, що відображає стан капіталу у процесі його кругообігу і здатність суб'єкта господарювання до розширення своєї діяльності [9].

У визначенні, якого притримуються А.Д. Шеремета та Р.С. Сайфуліна, «фінансовий стан підприємства» виражається у співвідношенні структур його активів і пасивів, тобто засобів підприємства та їхніх джерел [13, с. 321]. Проте із цього визначення не видно, про що можуть свідчити такі співвідношення, а оскільки вони будуть різними навіть в аналогічних підприємств, то доцільно було б на це звернути увагу.

У деяких літературних джерелах (О.В. Павловська, Т.О. Фролова, М.А. Болух, І.Ф. Прокопенко, О.П. Крайник та ін.) поняття «фінансовий стан підприємства» подано

Підходи до визначення сутності категорії «фінансовий стан підприємства»

Автор	Зміст категорії
Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій [1]	Фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємств, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів.
М.Д. Білик [2, с. 87]	Фінансовий стан підприємства – це реальна (фіксована на момент часу) і потенційна фінансова спроможність підприємства забезпечити певний рівень фінансування поточної діяльності, саморозвитку та погашення зобов'язань перед підприємствами й державою. Кількісно він вимірюється системою показників, на підставі яких здійснюється його оцінка.
І.О. Бланк [3, с. 574]	Фінансовий стан підприємства – це рівень збалансованості окремих структурних елементів активів та капіталу підприємства, а також рівень ефективності їх використання.
О.В. Крухмальов [4, с. 198]	Фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, що відображає якісну сторону його виробничої та фінансової діяльності та є результатом реалізації усіх елементів зовнішніх і внутрішніх фінансових відносин підприємства.
Г.В. Савицька [5, с. 662]	Фінансовий стан підприємства – це економічна категорія, яка відображає стан капіталу в процесі його кругообігу та спроможність суб'єкта до саморозвитку на фіксований момент часу.
Ю.С. Цал-Цалко [6, с.566]	Фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, що характеризується забезпеченістю фінансовими ресурсами, необхідними для нормальної виробничої діяльності комерційних та інших суб'єктів господарювання, доцільністю й ефективністю їх розміщення і використання, фінансовими відносинами з іншими суб'єктами господарювання, платоспроможністю та фінансовою стійкістю.
О.В. Павловська, [7, с. 388] Т.О. Фролова [8, с. 253]	Фінансовий стан підприємства – це співвідношення структур його активів і пасивів, тобто засобів підприємства та їхніх джерел.
І.Ф. Прокопенко [9, с.266]	Фінансовий стан підприємства – це економічна категорія, що відображає стан капіталу у процесі його кругообігу і здатність суб'єкта господарювання до розширення своєї діяльності.
М.Ф. Коробов [10, с.160]	Фінансовий стан підприємства – це складна, інтегрована за багатьма показниками характеристика якості його діяльності.
М.Я. Дем'яненко [11, с.507]	Фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, що відображає якісну сторону його виробничої та фінансової діяльності та є результатом реалізації усіх елементів зовнішніх і внутрішніх фінансових відносин підприємства. Він характеризується системою показників, які відображають стан капіталу в процесі його кругообігу, здатність розраховуватися за своїми зобов'язаннями і забезпечувати ефективне фінансування своєї виробничої діяльності на певний момент часу.
А.М. Поддєрьогін [12, с.460]	Фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів.

у зовсім спрощеному варіанті. Наприклад, М.А. Болюк наводить таке визначення: «Фінансовий стан підприємства – це результат фінансової діяльності. Він характеризується розмірами коштів підприємств, їх розміщенням та джерелами надходження» [14, с. 118]. З цього визначення незрозуміло, чому фінансовий стан підприємства є результатом лише його фінансової діяльності, чому він не є результатом також операційної та інвестиційної, і зовсім упускаються якісні характеристики такого поняття. Не уточнюють це поняття й автори О.П. Крайник, З.В. Клепова. Ними представлено таке визначення: «Фінансовий стан підприємства є комплексним поняттям і характеризується системою показників, які відображають наявність та розміщення коштів, реальні та потенційні фінансові можливості підприємства» [15, с. 84]. Тобто тут повторюється трактування, наведене в Положенні про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації, та не уточнюється визначення сутності поняття фінансового стану підприємств.

Крім того, слід звернути увагу на особливо цікаву думку окремих авторів стосовно розмежування понять «фінансовий стан», «фінансове становище» та «фінансова позиція».

Так, І.О. Бланк розрізняє поняття «фінансова позиція» та «фінансовий стан», розуміючи фінансову позицію як стан обсягу та структури активів, капіталу, а також основних фінансових результатів діяльності підприємства на

певну дату. Фінансова позиція, на його думку, є предметом аналізу та оцінки з метою виявлення реального фінансового стану підприємства, а фінансовий стан – це рівень збалансованості окремих структурних елементів активів і капіталу підприємства, а також рівень ефективності їх використання [3, с. 574].

Л.В. Чупіс зі співавторами наголошують на різниці понять «фінансовий стан» та «фінансове становище», зазначаючи, що «фінансове становище – це забезпеченість підприємства власними й позиковими коштами, можливість і ефективність їх використання у своєму обороті за сформованих економічних умов» [16, с. 404], наголошуючи на тому, що фінансове становище є рівнем фінансового стану, зафіксованим на певний момент часу. Таким чином, «фінансовий стан» є характеристикою діяльності підприємства у визначеному періоді за сформованих економічних умов.

Ці терміни мають по дві основи, перша з яких є спільною і похідною від слова «фінанси» й означає «сукупність економічних відносин, що виникають у процесі формування, розподілу і використання фондів грошових коштів». Другу основу становить, відповідно, слово «стан» і «становище», «позиція». Звернувшись до лінгвістичного аналізу цих слів, ми виявили таке: ці слова є синонімами, отже, повинні мати єдину сутнісну характеристику. Саме тому, на нашу думку, розмежовувати ці поняття недоцільно.

Загалом, дослідивши сутність поняття «фінансовий стан» та проаналізувавши різні погляди щодо його визначення, пропонуємо визначити концептуальні основи цього поняття:

– фінансовий стан є результатом фінансово-господарської діяльності підприємства;

– фінансовий стан являє собою поняття, сутність якого проявляється як у статичній, тобто на певний момент часу, так і в динамічній, тобто в характеристиці діяльності підприємства у визначеному періоді;

– фінансовий стан – це об'єкт, що вимірюється певною сукупністю показників, які характеризують господарське становище підприємства, його загальні результати діяльності;

– фінансовий стан – це міра забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами і ступінь раціональності їх розміщення;

– фінансовий стан може бути окремим об'єктом фінансового управління.

Висновки. Отже, підсумовуючи вищезазначене, можна дійти висновку, що у зв'язку з індивідуалізацією підходів

до бачення фінансового стану сьогодні єдиної думки щодо трактування відповідного поняття не існує. Думки вчених мають як спільні, так і відмінні риси. Тому, дослідивши сутність поняття «фінансовий стан підприємства» та проаналізувавши різні позиції щодо його визначення, доцільно запропонувати більш точне, лаконічне і таке, що відбиває сутність фінансового стану підприємства, визначення: фінансовий стан підприємства – це економічна категорія, що визначає реальну (на фіксований момент часу) та потенційну фінансову спроможність підприємства забезпечити достатній рівень фінансування фінансово-господарської діяльності, певний рівень саморозвитку підприємства та спроможність погашення зобов'язань перед відповідними суб'єктами господарювання. Адже фінансовий стан визначає місце підприємства в економічному середовищі та те, наскільки ефективними і безризиковими можуть бути ділові відносини з ним комерційних банків, постачальників, потенційних інвесторів і позичальників. Для підприємства, як і для його партнерів, становить інтерес не тільки фактичний стан справ, тобто те, що було, а й очікуваний фінансовий стан.

Список використаних джерел:

1. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій: Наказ агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій № 22 від 23 лютого 1998 р.
2. Білик М.Д. Фінансовий стан підприємства: теорія, методика / М.Д. Білик, І.Л. Котов // Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. – № 5. – С. 86–92.
3. Бланк І.А. Управління фінансовими ресурсами підприємства: навч. посіб. / І.А. Бланк – К.: Эльга, 2011. – 574 с.
4. Крухмаль О.В. Антикризове управління в забезпеченні фінансової стійкості банківської системи: навч. посіб. / О.В. Крухмаль, В.В. Коваленко – Суми: УАБС НБУ, 2011. – 198 с.
5. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. / Г.В. Савицька – К.: КНЕУ, 2010. – 662 с.
6. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз: підруч. / Ю.С. Цал-Цалко – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 566 с.
7. Павловська О.В. Фінансовий аналіз: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення / О.В. Павловська – К.: КНЕУ, 2010. – 388 с.
8. Фролова Т.О. Фінансовий аналіз: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення / Т.О. Фролова – К.: Видавництво європейського університету, 2011. – 253 с.
9. Прокопенко І.Ф. Курс економічного аналізу: підручник для студентів ВНЗ / І.Ф. Прокопенко, В.І. Ганін, З.Ф. Петряєва – Харків: Легас, 2004. – 266 с.
10. Коробов М.Я. Фінанси промислових підприємств: підруч. для студ. екон. вузів і факультетів / М.Я. Коробов – К.: Либідь, 2010. – 160 с.
11. Дем'яненко М.Я. Фінансовий словник-довідник / М.Я. Дем'яненко, Ю.Я. Лузан та ін. за редакцією Дем'яненка М.Я. – К.: ІАЕУААН, 2005. – 507 с.
12. Поддєрьогін А.М. Фінанси підприємств: підруч. / А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик – 7-ме вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2010. – 460 с.
13. Шеремет А.Д. Методика финансового анализа деятельности коммерческих организаций : практич. пособие / А.Д. Шеремет, Р.С. Сайфулин. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : ИНФРА-М, 2015. – 321 с.
14. Болюх М.А. Економічний аналіз: навч. посіб. / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбатюк – К.: КНЕУ, 2011. – 540 с.
15. Крайник О.П. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / О.П. Крайник, З.В. Клепова. – Львів: Інтелект, 2009. – 84 с.
16. Чупіс Л.В. Оцінка, аналіз, планування фінансового становища підприємства : наук.-метод. вид. / Л.В. Чупіс. – Суми : Довкілля, 2001. – 404 с.

Анотація. Проведено дослідження трактування фінансового стану підприємства. В частині, розглянуті основні загальні та відмінні риси визначення сутності категорії «фінансовий стан підприємства» багатьох економістів, як вітчизняних, так і зарубіжних, оскільки в сучасній економічній науці немає єдиного висновку щодо трактування цього поняття. Також було встановлено, що більшість вчених розглядає фінансовий стан з позицій, представлених в методикі інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій. Це визначення не повністю точно відображає зміст поняття «фінансовий стан», оскільки воно не може бути результатом взаємодії певних фінансових відносин, від яких залежить фінансовий стан підприємства по забезпеченню своєї поточної діяльності, подальшого розвитку, погашення тільки короткотермінових або довготермінових зобов'язань, а во-вторых, основою цього поняття повинна бути не складність, а реальна можливість як забезпечення свого розвитку, так і погашення певних зобов'язань. Більш обґрунтованим визначенням вважається трактування авторів, підкреслюючих відображення в понятті «фінансовий стан» якості сторони виробничої та фінансової діяльності, хоча і з деякими відхиленнями. На основі аналізу трактування поняття «фінансовий стан підприємства» в наукових економічних дослідженнях і визначення основних положень цього поняття окремо були визначені концептуальні основи фінансового стану і обґрунтовано авторське визначення.

Ключові слова: фінансовий стан, оцінка фінансового стану підприємства.

Summary. The research of the interpretation of the financial condition of the enterprise is carried out. In particular, the main common and distinctive features regarding the definition of the essence of the category of "financial state of the enterprise" of many economists, both domestic and foreign, as in modern economic science, is not a well-established idea regarding the interpretation of this concept. It was also clarified that the overwhelming majority of scholars are considering financial status from the positions presented in the methodology of the integrated assessment of the investment attractiveness of enterprises and organizations. This definition does not quite accurately reflect the meaning of the concept of "financial condition", since it can't be the result of the interaction of certain financial relations, on which depends the financial capacity of the enterprise to ensure its current activity, the further development, repayment of only short-term or long-term obligations, and Secondly, the basis of this concept should be not complexity, but a real opportunity to ensure both its development and the repayment of certain obligations. A more substantiated definition in comparison with the given is the interpretation of those authors emphasizing the reflection in the concept of "financial state", a qualitative aspect of production and financial activity, albeit with some differences. Analyzing the interpretation of the concept of "financial condition of the enterprise" in scientific economic research and the definition of the main provisions of this concept, the conceptual foundations of the financial state were determined separately, and this justified author's definition.

Key words: financial condition of the enterprise, economic state of the enterprise, estimation of the financial condition of the enterprise.

УДК 338

Корбутяк А. Г.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри публічних, корпоративних фінансів
та фінансового посередництва*

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Сокровольська Н. Я.

*кандидат економічних наук,
доцент кафедри публічних, корпоративних фінансів
та фінансового посередництва*

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Korbutiak A. H.

*Candidate of Economic Sciences, Senior Lecturer at Department of Public,
Corporate Finance and Financial Intermediation,
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University*

Sokrovska N. Ya.

*Candidate of Economic Sciences, Senior Lecturer at Department of Public,
Corporate Finance and Financial Intermediation,
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University*

ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ РІВНЯ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

FEATURES OF PLANNING THE LEVEL OF PROFITABILITY OF DOMESTIC ENTERPRISES IN MODERN CONDITIONS

Анотація. У статті висвітлено економічний зміст категорій «прибутковість» та «рентабельність»; продемонстровані сучасні тенденції обсягів рівня рентабельності та збиткових підприємств в Україні. Основною ідеєю статті є пошук сучасних методів планування рівня рентабельності вітчизняних підприємств. Тема ефективного управління прибутковістю підприємства є важливим складником успішної діяльності і набуває актуальності за сучасного економічного розвитку України. Якісний механізм управління прибутком забезпечує високий рівень рентабельності та розвитку підприємства.

Ключові слова: прибутковість, рентабельність, рівень, фактори, методи планування.

Постановка проблеми. Одним із ключових показників діяльності вітчизняного підприємства є його прибуток. Однак для того, щоб краще розуміти, як функціонує підприємство, необхідно не просто оцінювати абсолютну суму прибутку, а розраховувати показники його рентабельності, оскільки деяка сума прибутку може бути одно-

часно великою для малого підприємства і малою для великого, тобто вона не показує взаємозв'язок прибутку з іншими показниками його діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у розроблення теоретичних та методичних засад оцінки рівня рентабельності вітчизняних підприємств